

Botanická zahrada Střední zemědělské školy v Rakovníku

Člen Unie Botanických zahrad České republiky
Významný krajinný prvek v intravilánu města

ČLEN UNIE
BOTANICKÝCH ZAHRAD
ČESKÉ REPUBLIKY

Botanická zahrada Střední zemědělské školy v Rakovníku byla založena v roce 1963 tehdejším pedagogem a zástupcem ředitele školy Václavem Pelikánem. Na pozemcích o výměře 1,43 ha, přibližně 200 m od školy, vznikal základ její dnešní podoby. Dodnes je zřetelný vliv bohatých sadovnických zkušeností i míra vkušu jejího tvůrce. Nelze opomenout velký podíl práce, kterou zde vykonali a vykonávají studenti školy pod vedením svých pedagogů. Již přes 40 let je zahrada zdrojem poučení nejen pro studenty SZeŠ ale i pro ostatní školy v regionu. Není zanedbatelný ani význam pro občany a návštěvníky města, kteří botanickou zahradu využívají nejen k poučení, ale též pro relaxaci.

V roce 2003 byla Botanická zahrada SZeŠ v Rakovníku vyhlášena významným krajinným prvkem v intravilánu města.

Sprekélie
(*Sprekelia formosissima*)

Botanický systém

Botanický systém

je nejvýznamnější částí zahrady, kde na četných oddělených záhonových ploškách roste několik set druhů rostlin seřazených podle vzájemné příbuznosti. Vzhledem k tomu, že některé jednoleté či krátkověké rostliny je třeba soustavně vysévat a doplňovat, je současně co do pracnosti i nejnáročnejším oddělením. Kromě rostlin dekorativního charakteru jsou tu rostliny hospodářsky významné i celá řada běžných plevelů.

Bohatá sbírka trav tu má dlouhou dobu také své trvalé místo. Zastoupeny jsou zde léčivé rostliny, rostliny využívané jako koření a ozdobné skalničky.

Hořec bezlodýžný (*Gentiana acaulis*)

Rodgersie (*Rodgersia podophylla*)

Plamenka šídlovitá (*Phlox subulata*)

Máčka obrovská (*Eryngium giganteum*)

Lesopark s hajní květenou

Hájové rostliny

představují většinou domácí druhy. Návštěvník tak může konfrontovat rostliny opatřené jmenovkami s těmi, se kterými se setkává v okolní blízké přírodě. Nechybí tu však rostliny ze vzdálenějších koutů Země. Jsou zde zastoupeny druhy z Číny, Japonska či Severní Ameriky. Vzrostlé stromy lesoparku vytvářejí příznivé mikroklima nejen pro rostliny milující zastíněné polohy, ale dokonce tu rostou pravidelně houby. Na jaře několik druhů smržů, později pak holubinky a hřibovité houby. Takovou lahůdkou hajní květeny jsou střnomilné orchideje naší domácí přírody. Součástí hajní partie je mokřad s jezírkem. Okolí je osázeno bahenními rostlinami a druhy vegetace mokrých luk.

Darmera štítovitá (*Darmera peltata*)

Střevíčník pantofliček
(*Cypripedium calceolus*)

Jinice chudokvětá
(*Polemonium pauciflorum*)

Smrž polovolný
(*Morchella semilibera*)

Kruštík bahenní
(*Epipactis palustris*)

Jezírko s přirozenou vodou v hajní partii

Áronovité rostliny

jsou pěstovány v Botanické zahradě SZeŠ v druhově bohaté kolekci i početnosti. Středoevropské druhy i árony ze Středozemí rostou na venkovních plochách, skleník pak hostí chouloustivé a vzácné rostliny z vysokohorských poloh Tibetu, subtropických i tropických zemí. S některými rostlinami konáme aklimatizační pokusy, jako například s tropickou bílou kalou, která ve venkovní kultuře opakovně vykvétá každým rokem, stejně jako jihoafrické kalokvěty.

Lítostka Fargesova
(*Arisaema fargesii*)

Lítostka bělostná
(*Arisaema candidissimum*)

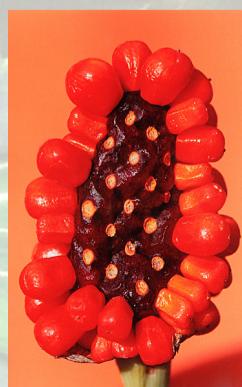
Drakovec obecný
(*Dracunculus vulgaris*)

Užovník
(*Sauromatum venosum*)

Áron skvrnitý
(*Arum maculatum*)

Lítostka amurská
(*Arisaema amurense*)

Pivoňková louka a motýlí zahrada

jsou nedávno založenými plochami okrasného charakteru. Dřevité a bylinné pivoňky byly sesázeny z jiných míst v zahradě a představují staré kultivary, některé byly v zahradě původně vysázeny už před čtyřmi desítkami let. Na části pivoňkové louky pak rostou nektarodárné rostliny, které

jsou neodolatelným lákadlem pro motýly. Tento význam je zvláště patrný v pozdním létě a v časném podzimu, kdy jsou květy doslova obaleny desítkami motýlů. Výsadbu doplňují druhy mající význam jako potrava pro housenky motýlů.

Pivoňka keřovitá (*Paeonia suffruticosa*)

Kosení na pivoňkové louce

Návštěvníci u motýlí zahrady

Vřetenuška ligurová (*Zygaena carniolica*)

Housenka otakárka fenyklového (*Papilio machaon*)

Babučka paví oko (*Inachis io*), bělásek zelený (*Pieris brassicae*) a žlutásek řešetlákovec (*Gonepteryx rhamni*) na shorakvětu (*Liatris spicata*)

Vilín měkký (*Hamamelis mollis*)

Lísokvniček klasnatý (*Corylopsis spicata*)

Šácholan kobus (*Magnolia kobus*)

Dřeviny

v botanické zahradě vytvářejí kosterní architekturu plochy. Jsou tu nejstarší stromy staré přibližně půl století. Některé dřeviny a keře okrasného významu pochází z výsadby mladšího data. Je záměrem koncepce zahrady doplnit druhový rejstřík o výjimečné a vzácné druhy. Nejstarší výsadba vytvořila mikroklimatické podmínky pro založení kultury hajní kveteny.

Paulownie plstnatá (*Paulownia tomentosa*)

Javor dlanitolistý (*Acer palmatum*)

Okrasná jabloň (*Malus sp.*)

Javor japonský omějolistý (*Acer japonicum 'Aconitifolium'*)

Pravidelné praxe studentů Szeš

V Botanické zahradě Szeš jsou využívány k pěstování zeleniny a okrasných rostlin tři menší skleníky.

Vzdělávací a kulturně výchovný přínos zahrady

je pro Střední zemědělskou školu, pro město Rakovník a širší region nezastupitelný. Studenti školy tu vykonávají pravidelná praktická cvičení. Botanická zahrada je prostorem pro soutěžní přírodonědecké a ekologické aktivity. Studenti využívají zahrada pro samostatné práce. Nověji se zahrada začala intenzivněji otevírat občanům a návštěvníkům města také o víkendových dnech.

Tyto programy a termíny zveřejňuje místní tisk.

Botanická zahrada prezentuje některé ovocné dřeviny i když už ne v takovém sortimentu jako tomu bylo při jejím založení. Některé ovocné stromy jsou v současné době za hranicí svého optima. Oddělení drobného ovoce bývá častěji obnovováno. Zajímavým experimentem se jeví pokusná plocha energetických rostlin založená v roce 2006.

Rybíz - světlá odrůda

Soutěžní tým žáků ZŠ při regionální soutěži

Maliník

Kontaktní adresa:

Ředitel školy: Střední zemědělská škola, Rakovník, Pražská 1222, 269 01 Rakovník
Ing. Ladislav Pazák
+420 313 251 011
skola@szesrak.cz
www.szesrak.cz

Otevřírací doba:

Pro veřejnost zdarma, květen až listopad, pondělí – pátek 8.00 – 13.00. Zahrada bývá otevřena vícekrát v roce i přes víkend, termíny zveřejňuje regionální tisk a informační tabule u zahrady.

Text: Ing. František Pazdera, Ing. Walter Richter a Václav Laňka, Prom. biolog
Fotografie: Václav Laňka

Tento informační leták vznikl v roce 2006 díky grantu Města Rakovníka a ředitelství Szeš v Rakovníku.

Vedoucí botanické zahrady: Ing. František Pazdera

O botanickou zahradu pečuji: zahradníci Ing. Walter Richter, Iva Poláčková, Václav Laňka, Prom. biolog a studenti Szeš pod vedením učitelů odborných předmětů.

Kde nás naleznete:

